Соціялістичний Провідник.

Домініяльний Екзекутивний Комітет Соціялістичної Партії Канади.

Адрес секретаря: D. G McKensie. Box 1683, Vancouver, B C

Центральний Заряд Федерації У. С. Д.

Головний секретар Федерації т. М. С. Фербей, Hillcrest Alta. Фінансовий секретар т. Йосиф Сенюк 443 Kinistino ave. Edmonton Alta. Касиєр т. Іван Гумен, Edmonton. Відпорні члени Центрального Заряду: т. В. Скорейко Box. 79, Coleman Alta, т. Н. Д. Ткачук Canmore Alta, т. Г. Топольницький Edmonton, т. С. Фодчук Edmonton.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Чудар, Box 902, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ванкувер. Адрес фін. секр. Г. Вогонос Box 482 Vancouver, B C

Відділ Ф. У. С. Д. в Гілкрест. Адрес секр. фін. С. Сандуляк, Hillcrest Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін, М.Фербей Box 850, Nanaimo, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Лілл Адрес секр. фін. Н. Пантелюк, Box 44. Lille, Alta.

Відділ. Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Тересько Lanuke, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Летбрідж Адрес секр. В. Виросток Box 882. Lethdridge Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес Box 79. Coleman Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Кардіф Адрес секр. фін. С. Грицій Cardiff, Alta.

Від. Ф. У.С. Д. в Кенмор Адр. Box 274. Canmore. Alta Н. Д. Ткачук. Секр.

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ орган української социял-демократії В Галичині. Виходить що тижня. Передплата 2 дол. на рік. Адреса: Земля і Воля ул. Собіского ч. 8 Lemberg, Austria.

WESTERN CLARION Виходить що тижня. Предплата $1 річно. Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton. Ми можемо Вам дати ліпше занятє чим іньше бюро в місті.

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ На фарми і міські реальности. BOYLE PARLEE CO АДВОКАТИ НОТАРІ Garlepy Block EDMONTON ALTA Phone 1135

The Edmonton House Furnishing Co. 442 Jasper ave. East. Ми маємо штор в убранем, черевиками, Різного рода меблі в нас можна дістати за найтаньшу ціну, за що ми вам ручимо. Також меблі можна дістати на кредит. Говоримо по руски. Різного рода jewellrs.

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ" Приймає всякі роботи в обсягу друкарства в українській, польській, англійській і німецькій мові. Посідаючи три друкарскі машини гонені двом електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі поручені її роботи точно, скоро і по умірковатих цінах. Адрес: NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALTA PHONE 4613

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕНИЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР! Поручаю ласкавій увазі нашої публики свою знаменнту торговлю мішаних товарів. У мене можна дістати смачні і тані обіди. Для приїзджих вигідний і спокійний нічліг! Хто хоче купити або продати корисно землю або лоти, служу доброю радою даю совістні інформациї. Не забудьте при нагоді скористати! W. FERBY 1134 KINISTNO EDMONTON ALBERTA

ШИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ єї З РУК ДО РУК ВІД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩО БИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

ALBERTA REAL ESTATE CO. EDMONTON ALBERTA

Чи Ви чули про Едмонтон? думаємо, що чули тай про гроші, як люди заробляють на лотах. Се не жарт а правда от Вам оден виняток покажемо. Лота була куплена послідної осени за $6.000 а тепер продана за $15.000, то файний заробок правда? А що Ви робите, гойні Ви чекати далі. Чи возьмете ся і Ви, доби гроші робили гроші? А се дуже легко можна кождому зробити, як лиш купить лоту в Едмонтоні. Едмонтон буде одним з найбільших міст в Канаді, се вже певно, бо зелізні колеї сами потрафять збудувати великий Едмонтон, а вугле, а тартаки а Пекінг Гавзи і другі фабрики, отож видите що будучність запевнена Едмонтонови. Ми маємо ще кілька лотів дуже таних бо лиш $150 за оден, всего $50 готівкою а решта по $25 що три місяці, 8% процент на рік то скоріт він піднесь в гору. Сі лоти 33X147·5 пів милі від міста і G. T. P. R. ярдів і шапів так звані Rosslyn.

Отож хто хоче купити лоти або хату де небудь в Едмонтоні або фарму то зверніть ся до нас а ми з охотов послужимо, так само ті що мають на продаж просимо подати опис і ціну з виплатом докладно. Пишіть і гроші посилайте на адресу.

ALBERTA REAL ESTATE CO. 536. KINISTINO AVE. EDMONTON ALTA

Jackson Bros. Досьвідчені годинникарі і ювілєри. Мають на складі найліпші годинники, золоті перстені, хрести і престики. Виробляють позволеня на женитьбу! 803, Jasper Ave, Edmonton, Alta.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до Capital Wine & Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave. Phone 1250 Edmonton W.O.Viggar, manager

Роботи! Як хочете доброї роботи і доброї платні, то звертайтесь до Capital Employment Office 894 Перша улиця Едмонтон.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНСЬКОГО 532 Kinistino Ave. EDMONTON ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ. ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

SHORT, CROSS, BIGGAR&COWAN, Вп. Й. П. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О. М. Віггар; Гектор Кован адвокати, солліцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку Merchant Bank. Виробляють грошеві позички,

Карло Кавцкий.

Від ремесла до Капіталізму.

(Продовжене.)

В 1837. р. находило ся в промислових закладах Прус 423. парових машин, що разом представляли 7,500 коний сили. А вже в 1901. р. було в Прусах в самих промислових заводах 70,832 парових машин, яких сила разом з силою машин ужеваних в рільництві виносила 4,000,000 парових к. с.

Праця виконана в однім році силою парових всіх парових машин на сьвіті вже перед кількайцять літами була обчислена на 200 мільонів коний с. або 1,000 мільонів людий.

При приміненю парової машини цілий спосіб продукції улягав безнастанній переміні. Нові винаходи і відкриття ішли одні за другими. З одної сторони машина здобувала для себе поле, яке до тепер зіставало в руках ремесла. З другої сторони, навіть в тих галузах індустриї, де вже запанував фабричний спосіб продукції, старі машини ставали з кождим днем що раз більше неужиточними, бо на їх місце винаходжено нові, далеко досконаліщі, і видатніщі; в кождім разі в наслідок нових винаходів поставали нові галузи промислу, а деякі старі упадали. Вже сорок літ тому назад оден робітник був в стані виробити сто разів тілько продукту, що жінка руками, а як виказує статистика Департаменту Праці в Вашінгтоні вже в 1898 р. видайність машини в ткальній індустриї перевисшала 163 разів видайність ручної праці. Одна машина була тепер вже в стані випродукувати в 19 годинах 7 мінутах тілько пряжі, що жінка могла зробити руками доперва в 3,117 годинах 30 мінутах.

Що значило тепер дрібне підприємство ремісника в порівнаню з індустриєю провадженою при помочи машин?

Капіталістичні підприємства виказали свою висшість над ремеслом, вже на своїм найнизшім степени розвою, тоді коли роботу віддавано до дому і в той спосіб тягнено з індустриї зиски. Ми поминаємо вже на боці, що вже сей спосіб провадив до специялізациї, що знов очевидно збільшало видайність праці. Далеко більше значінє має ту перевага, яку капіталіст-купець має над ремісником. Він купує сирі матеріяли і средства продукції на велику скалю, обчисляє докладнійше [illegible] ринку, чим ремісник, вміє ліпше використати хвилю, щоби купити тано, продати дорого, як також має средства вичекати на таку хвилю, одним словом, перевага капіталіста над ремісником стає так велика, що ремісник не може з ним видержати конкуренції, хоч індустрия іде ся ще по домах. Все то спричинила продукция на велику скалю, продукция обчислена на заспокоєне великих торговельних ринків. Навіть в тих галузях індустриї, в котрих продукция провадить ся в той спосіб, що робітники працюють у себе дома самостійність робітника щезає з хвилею, як індустрия стає індустриєю для вивозу (експорту.) Змінити ремесло на вивозову індустрию значить те саме що зруйнувати ремесло, замінити его на домашну індустрию визискувану капіталістом. Ту можна бачити найліпше, які „хитрі" є ті офіцияльні реформатори, що хочуть спасати загрожену індустрию, через розширюване ринків для єї продуктів.

Отже вже на самім початку, коли еще капіталістична продукция дуже проста, она, о скілько є продукциєю на велику скалю, оказує свою перемогу над ремеслом. А впровадженє машинерії дає тій перемозі [illegible] силу.

Ремесло животіє еще лиш в тих галузях індустриї, до еще не ма потреби продукції на велику скалю а вистарчає дрібна продукция для обмежених ринків.

Але машина змінила не тілько саму індустрию, але також средства перевозу. Пароходи і желізниці раз враз зменшають висоту фрахту, (кошт перевозу), лучать найдальше положені і неприступні краї з осередками індустриї, і з кождим днем розширюють для тих центрів торговельні ринки. Тілько в той спосіб є можливий певний розвій машин в індустриї. Величавий зріст індустриї, спричинений впровадженєм до неї машинерії, вимагає пропорціонального зросту відбуту для тих продуктів.

В тій самій мірі як средства перевозу розширяли ся і удосконалювали ся, в тій самій мірі як розширяли ся торговельні ринки для поодиноких галузей індустриї, в тій самій мірі зменшав ся обсяг діяльности для ремесла. Нині число заводів і місцевостий, де еще ремесло може істнувати, є дуже незначне і замітно зменьшає ся. Все опановує фабрика, дні ремесла вже почислені.

(Дальше буде)

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади і Злучених Держав: На цілий рік 2 долари. На пів року: 1 долар. Для Европи: В Австриї: 10 корон. В Росиї: 5 рублів. В Німеччині: 10 марок. ПИШІТЬ НА АДРЕС: Nowa Hromada EDMONTON ALTA. KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА
NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРГАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ В АМЕРИЦІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА Центральний орган Федерациї української Социял-демократиї виходить що тижня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї.
Редактор Роман Кремар.
Адрес: NOWA HROMADA EDMONTON ALTA KINISTINO AVE. 443 SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR Phone 4613

РІК I. Ч. 17. 16. ЧЕРВНЯ. 1911 EDMONTON JUNE 16. 1911 VOL. I. No. 17.

БУДЕ ЄДНІСТЬ!

Переговори межи Центральним Зарядом Федерациї У. С. Д. а Екзекутивним Комітетом Socialist Party of C. вже майже покінчені і їх вислід буде в короткім часі по отриманю офіцияльного повідомлення поданий до публичної відомости. Вже тепер можемо ся поділити з товаришами вісткою, що Екзекутивний Комітет Socialist Party of C. вповні оправдав дотеперішнє становище Федерациї У. С. Д. і єї Центрального Заряду, якого виразом був послідний масовий Зізд, і приняв всі домагання поставлені нашою Федерациєю в справі загарантованя єї повної автономії. Переговори ведуть ся еще тепер тілько в справі стемплів, і способу оплачуваня партийного податку.

В Ню Йорку вийшла недавно накладом „Charities Publication Committe" книжка американьскої письменниці Emily G. Balch під заголовком „Our Slavic Fellow Citizens". Американьска авторка займає ся всїй книжці також вашею українською еміграциєю і досить влучно інформує чужинців про житє бувш нашого народу так в „старім" як і новім краю.

Книжка ся цікава для нас тим, що інформує нас, як про нас думають чужі, і вже для того повинен єї прочитати кождий Українець, що розуміє англійську мову.

Гість з далекої півночи.

Дня 8 червня прибув до Едмонтону англійский фармар Cheridan Lawrence з своєї далекої фарми положеної 500 миль на північ від Едмонтону аж коло Форт Верміліон. Форт Верміліон лежить як відомо над північною частию великої Ріки Спокою (Peace R.) Дорогами треба туди їхати около 700 англ. миль і ту просторонь переїхав Шерідан в 16 днях. Він виїхав з Едмонтону на північ еще в 1886 р. отже тому 25 літ назад. Коли їхав мав з собою оден віз запряжений телцем і з найпотребнійшими приборами. І він перший розпочав коло Форт Верміліон фармарску господарку на більшу скалю і доказав, що она там знаменито удає ся. Шерідан має тепер коло Форт Верміліон 500 акрову фарму і як каже посіяв сего року 270 акрів пшениці й 100 акрів вівса і ячменю. Оповідає що весна там дальше на північ вже поступила більше наперед як коло Едмонтону. Коли виїздив з дому тому три тижні назад була вже пшениця на два цалі висока.

Послідного року перезимував 137 штук рогатої худоби, 37 коний, і зарізав 65 свиний. На фармерскі продукти є на півночи великий попит і там фармарство виплачує ся ліпше як коло Едмонтону. Шерідан побудував собі власний млин і трачку, з котрої рівнож має гарні доходи.

Від часу до часу приїздить до Едмонтону щоби накупити річий, яких на півночи не можна дістати, як також відвозить своїх синів, котрі ходять до школи в Вінніпегу.

Смерть укр. бандуриста. В селі Волосківці чернигівської губернії, помер в великім убожестві звісний бандурист, Терешко Пархоменко. Полишив сліпу жінку і 6 дітий. Д-й Л. Чалий присьвячує йому в „Раді" гарну посмертну згадку.

Новий весенний корабель, т. зв. дреднот (dreadnought) спущено минувшого тижня на воду в Філядельфії. Має він бути одним з найбільших великанів на цілій кулі земській, а називає ся Wyoming. Є він довгий на 550 стіп, а широкий на лінії водній 93 стіп. Його поємність виносить 26,000 тон. Обчислена пересічна швидкість 20½ вузлів на годину.

Далеко на півночи аж у Форт Сміт, Домініяльне канадийське правительство заложить сего року досьвідчальну фарму. Буде се перша того рода фарма в найдальшій півночи. Чи можливе там господарство, покаже ся власне на сій фармі.

Кандидат на президента.

Стейтскі часописи доносять, що кандидатом републиканьскої партиї на президента Злучених Держав, буде дотеперішний президент Тефт. За Тефтом мав ся заявити бувший президент Рузвельт, котрий спершу сам мав дуже велику охоту ставити свою кандидатуру, особливо коли вернув з своєї африканьскої подорожи з великих парадах через Европу, де его приймали як удільного монарха. В Америці Рузвельт троха змалів...

Він боїть ся неба.

Один попик їхав на кораблі. Настала буря і він дуже зляклав ся. — „Як ви думаєте, пане капітан, — запитав він, — велика небезпеки нема?" — „Противно! — відповів капітан. — Як буря не втихне, то десь около півночи всі ми, думаю, будемо в царстві небеснім". — „Господи помилуй і охорони нас від такого нещастя!" — прошепотів переляканий попик.

Часопись „Шершень", дотеперішний орган Нового Руско Народного Союза перестала виходити почавши від дня 1 червня. Натомість почне виходити по на часопись „Народна Воля" з осідком в Оліфанті, Пенсильванія, під редакциєю д. Евгена Гвоздика.

Австрійські маневри відбудуть ся сего року над угорською границею Галичини. Возьме в них участь до 100,000 війська по угорській стороні, а 100,000 по галицькій стороні. На маневрах буде не лише австрійський монарх і наслідник престола, але і німецький цісар, Вільгельм.

Читайте і передплачуйте „Нову Громаду". Кождий Українець повинен мати в себе дома „Нову Громаду". Ширіть, і передавайте єї з рук до рук від хати до хати, щоби на другий рік стала дневником.

Роберт Гувілєн.

ЦЕМЕНТОВИЙ МОНОПОЛЬ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Цемент є найліпшим а до того таким матеріялом будівляним. Иньші будівляні матеріяли, як примірок дерево, що раз дорожіють, в міру того як їх достаток вичерпує ся. Крім того будівляний матеріял повинен мати ліпші санітарні (здоровляні) прикмети, конструкцийну податлівість, безпечність і тревалість, як має до сего. Цемент відповідає всім тим вимогам.

В міру зросту населеня оказує ся потреба щораз більшої сіти і що раз досконаліщих гостинців. Нинїшні цементовані дороги будуть довго жити в історії.

Фармар потребує цементу до найріжнородніших ужитків і упріємнює собі житє на фармі через виконуване з цементу всілякого рода корисних забудовань.

Найновійший винахід Едісона, що до будови цементових домів, отвирає для цементу нове шире поле. Незадовго побачимо, що цементові доми будуть [illegible]. Буде се корисним і для самих робітників. Такі доми ліпші до мешканя, бо они не піддадають надто впливам змін погоди і температури. Такий дім буде здоровий, дасть ся легко вичистити, буде безпечний від хробацтва і огню, а передовсім гарний і таний. Сей винахід є тріюмфом науки. Без того знаня, яке нині дає чоловікови хемія, винахід цементу був би не можливий.

Для того то оно зовсім не є дивним, що цементова індустрия звернула на себе увагу нинішних божків золота. Великі капіталісти почали „інтересуватись" цементовою індустриєю доперва від 1900 р.

І за такий короткий час они майже в цілости єї опанували!

Тепер вже поли цементової індустриї ведеся запята борба. Велико число дрібних цементових заводів змушено бороти ся з одним великаном. Ся борба безнадійна.

Єї вислід недалекий, і не трудно его предвидіти. Борба ся, як завсе, скінчить ся побідою того одного, сильнійшого!

Вже в 1903. році цементова індустрия розвинулась до тої степени, що уряд Злучених Держав сам заняв ся дослідами над природними жерелами цементових матеріялів.

Дотичне справоздане зістало оголошене в 1905 р. і оно виказувало, що в 48 державах (стейтах) находять ся широкі поклади матеріялів здібних до виробу цементу. Найліпші поклади мають находити ся в дістрікті Lehigh, Пенсильванія.

Скількість випродукованого в 1905 р. портляндского цементу виносила 20 мільонів барил. Половину з того достарчило само Allentawn, Pa. лежаче в середині дістрікту Lehigh.

Від того часу продукция зросла до величезних розмірів. В 1910 році тілько компанії „Atlas" і „Universal Co." випродукували 20 мільонів барил!

„Atlas" був від 1903 р. найбільшою компанією продукуючою цемент. Він зростав з року на рік в міру того як зростав попит на цемент.

В початках 1910 р. ся компанія розросла ся до небувалих розмірів. Єї головний заклад в Northampton Pa., займає цілу квадратову милю.

Самих департаментів для продажи було в сій компанії 52! Завдяки своїй величавій продукції, була компанія „Atlas" в змозі дістати від уряду контракт на величезні доставй цементу при будові Панамського каналу. Ціна цементу в сім контракті була обрахована так низько, що на неї не могла обстати жадна иньша компанія. А сей контракт був заразом добрим адвертайзментом! Діла „Atlasa" розрослись до небувалих розмірів. Але власне сей зріст, став причиною его упадку.

(Дальше буде)

Cardiff Alta.

Ос і рає мудро написав!

В передпослідвім числі Робочого Народа пише Стечишин, що не друкує заяви Терпенкової з тої причини, що не на то Р. Н. аби писати чи він і члени его ком. гарні або паскудні.

Однак здаєть ся, що не туди стежка в горох. Тут приходить ся лизать те все що минувшого року наплював, і він еще має на тілько чести, що старає ся. Забув бідака як вторів той сам Терпенко якого днесь боронить, був і провокатор, і зрадник і дефрaндант громадських грошей і всім що тілько є найгірше. Днесь в него другі вороги, Нова Громада, Кремар, Сенюк, Крайнївский, і другі, котрі вже придивили ся на его роботу, і на масні слова, якими туманив, товаришів та крутив Фед. Укр. Соц. Дем. туди, куди бачив, що лутший інтерес для него.

Еще пише, що в кого є дрібка олію в голові то пізнає хто є Нова Громада. Тут вже не змилив ся. Пізнали вже товариші хто є Нова Громада. І пізнали, чого ви як собаки на серце гавкаєте, помимо того, що ви старались, і стараєте ся аби обкидати єї і тих товаришів котрі до неї дали почин, болотом.

І еще як так поогітуєте пару місяців то певно що не лїстано ся в вас нікто хиба ваш секр. Павчук, та т'їлля з Терпенком.

А тепер до вас віддаюсь товариші на Crows Nest Pass. Як довго ви позволите тій банді на волі з Стечишином робить з вашою газетою, що він хоче і пише що хоче. Чи Робочий Народ не за ті самі тяжко запрацьовані гроші з Заходу що Нова Громада? Чи не ті самі шеровці Р. Н. що і Н. Г? Ті всі товариші, що старались, всіми силами збирали на Р. Н. днесь они суть его врагами? Ні товариші, ми тілько є противниками его редактора, котрий через цілий свій час тілько роздори в Партиї робив і робить.

І коли ми зачинали видавати Нову Громаду, то з тою надією, що сі дві газети будуть як рідні сестри йшли до одної мети, до мети якої нас вчить наука Социялістична. А ви бачили, як привитав та компанія перше число Нової Громади, що робив їх агент в своїй організацийній подорожи, аби вищати Нову Громаду! А чому, бо їм так хочеть ся! А тепер на нас товариші черга показать, що нам хочеть ся, прогнать такого редактора на чотири вітри, а Робочий Народ хай буде наш, під контролею нашою, а не кліки, котра думає що се її власне!

На минувшім Зїзді Фед. У. Соц. Дем. ухвалено аби спровадити на редактора Р. Н. котрогось тов. зі старого краю за порозумінем з Галицкою Укр. Соц. Дем. Екзекутивою.

(Розумієть ся якогось сьвятого, бо та найбільша найпорядніїшого злодійом прозве.)

Отож товариші скоро в нас скінчить ся страйк збирайте фонди, се не богацько, по долару як кождий дасть і вже буде раз на все скінчено, а тоді Р. Н. враз з Н. Г. спільно муть ширити сьвітло правди між Українськими робітниками. І побачите за олен два роки що і третої социялістичної газети треба буде. Про Стечишиного не грижіть ся, він дасть собі раду, або заложить комуністичну спілку в Вінніпегу, на взорець Калифорнійської, або перепросить ся з Ферлеями, тай зачне якийсь новий бізнес. Я теже потверджую слова Стечишиного, що шкода забирати місця в социялістичній газеті на такі дописи, ну але годі! Уже майже рік як в нас того рода дописи мають місця, я нічого не відзивав ся, не хотів докидати дров до так палаючого огню. А днесь та банда відважує ся сказати що Нова Громада є устроєна для розбиття социялістичного руху! Я товариші є єї передплатником (так само як і Р. Н.) значить ся що і я той що хочу розбити Рух социялістичний, що его плекаю і таке иньше.

Я думаю, товариші, що перед вами не мушу присягатись за себе, хто я є. Ви знаєте мене, і я той сам є днесь і буду всегда той сам, враз з вами рамя в рамя борoв ся о здїйсненє наших ідей, і заказувать одної нужди і таразвів, які і ви знаєте. І будьте певні, що і сі другі товариші котрих постигла ся сама нагорода за їх працю що і мене, они суть ті самі що і ви, а тілько они не любі там котрим ходило не о добро ваше, не о Рух социялістичний а о масні посади, (які еще тілько їм ся снять) та о гонорарі.

На кінци скажу вам товариші, що наш сьвятий обовязок ширить і вспомагать обі сі социялістичні газети, та докладать всяких старань, аби в нас був лад і порядок, аби такі люди, котрі більше шкоди і сорому, як користи для нашого руху приносять, не мали в нас місця.

Ваш за Соц. Революцию

Олекса Крайнївский.

МЕКСИКАНЬСКА РЕВОЛЮЦИЯ.

Хоче панських зловати Країну кровю і сьлізми.

Конаючого льва і осел копнув ногою... Так само, коли вісімдесятьлїтний старець, зломаний віком і хоробою, опустив 22 мая в великій тайні столицю Мексика, в котрої з „волі народу" через цілі три десятиліта правив желізною рукою цілою нациєю не гірше від самодержавного російского царя з „божої ласки", понесли ся по сьвіті глумливі оклики: Утік! Добре єму собаці! Напив ся вже досить людської крови... Не чути одного слова жалю ані співчуття.

А преці еще не сповна рік тому назад по тих самих улицях Мексика, де нині проходжують ся ватажки Мадеро, лунали оклики „Най жиє Діяц!" „Най жиє великий освободитель вітчини!" Ціле Мексико сьвяткуючи столітну річницю мексиканьскої републики, сьвяткувало теж 80 літну річницю уродин национальнего героя Діяца. А нині? Не завидна то доля побідженого...

Говорити про мексиканьску революцию а не згадати про Діяца, не про того теперішного а про того з перед сорок літ, моглоби виглядати на копнене осла... Лев же вправді противно своїх від себе зьвірів, він жорстокий і не має милосердя, але все таки він лев!

Порфірій Діяц, в котрого жилах плила по батькови іспаньска кров, мав в собі також богато полудневого пів дикого темпераменту, его мати була родовитою Індиянкою.

Хоть родичі готовили его до духового заводу, то з того не вийшло нічо, бо в нім замолоду проявлялась жовнірска вдача і політичний талант. З запалом посьвячує ся військовому гагодству, а его військові здібности виносять его на верх підчас французкої інвазиї на Мексико. Коли вже сорок літ тому назад французкий цісар Наполеон III. хотів посадити на мексиканьскім троні цесаря Максиміліяна, брата теперішного австрийского цісаря, то проти тої чужинецької вдалливости повстав був мексиканьский нарід. Молодий тоді еще трийцять-кількалітний генерал Діяц, розбив французко-австрийські війска в одній битві за другою і его військові і політичні здібности зберегли для мексиканьскої републики повну незалежність.

Цісар Максиміліян дістаєт ся з своїми полковниками до неволі і зістав розстріляний. Ані Франция ані Австрия не відважились метатись за сю зневагу і лишили Мексико в спокою.

Діяц став тепер популярним мексиканьским героєм, его славили освободителем вітчини. В 1876р. вибрано его перший раз президентом мексиканьскої републики. Почавши від 1884р. вибрано его сім раз раз зарязом без перерви.

Однак в послідних роках, коли постарів ся і не міг сам як за молодших літ пильнувати державних справ, коли мусів спускати ся на всесвіських помічників і дорадників, его повага між народом почала упадати. Лайдацтва сьвіцкої кліки, котра опанувала совість мексиканьского населеня, продайність урядників, підкупність судиїв, страшні здирства і визиск, який провадила богата кляса над біднотою, все те стало в Мексику так загальним, що навіть нїхто не думав, щоби колись могло бути інакше. А немочілий президент мусів плисти за водою, не маючи сили плисти проти води. І се запровадило его в вир революції, котра скінчалась тим, що колишний побідник, що перед сорок роками війшов до Мексико на чолі переможних регіментів, мусів спасатись соромною утечею. Еще в девятім с.р. сьвяткував був гордо, що він борючись на чолі регіментів війшов до Мексика і опускать его при свисті куль, однак доля закпила собі з него! По побіді Мадеро під Агуа Прієта, по здобутю Juarez і Chihuahua, самі політичні приятелі приневолили его до резигнациї і до утечі. А преці, коли би дїйсно був згинув в борбі на улицях Мексика або колиби був поділив долю нещасливого Максиміліяна, то може би був бодай в послідне одурив сьвіт і істориків, що боров ся і вмер за ідеальні а не самолюбні цілі. А так вісатив лиш, що був конечним дипльоматом...

Часи его президентури будуть довго записані в історії Мексико. Було в нїм тілько злого що й доброго і він залізною рукою усував своїх противників і поборював ставлені єму перешкоди не оглядаючись ні на що. Прозвано его тираном і ся назва мабуть більше для него відповідна як імя президента.

Оцінювати его діяльність зі становища пролетаріяту, булоби даремною роботою. Він не був ані лїпший ані гірший від своїх сучасників, рівного рода панующих і „президентствуючих", ріжниця була хиба се, що пілчас коли ті другі давили і давлять робітничий рух в рукавичках, рафінованими способами, то він робив се по просту, без рукавичок.

В першім періоді свого президентованя зробив богато для буржуазного улаштованя мексиканьскої републики. Будував желізні дороги, підніс торговлю, піднїс кредит републики за границею, взагалі старав ся поставити свою вітчину в ряді межи цивілізованими державами. При тім не забував і за себе і придбав собі рівнож гарний маєток.

Тілько про Діяца і его карєру.

А сама мексиканьска революция? Що се було? Чи се був взрив поневоленого люду, котрому вже нестало терпцю, і він в розпуці порвав кайдани і вибороа собі волю і долю?

І так і ні. Так, бо дїйсно в першій вірі гнет і насильства яких допускав ся Діяц були першою причиною, що гасла кліки змагаючої до поваленя Діяца знайшли відгук в великій части мексиканьского народу. З другої сторони ні, бо мексиканьска революция не принесе мексиканьскому народови ані волі ані долі.

Мексиканьска революция, як всі дотеперішні буржуазні революциї була борбою кліки против кліки, борбою о се, хто має на дальше стричи мексиканьскі вівці, компанія Діяца чи Мадера. А широку масу народу, цьвіт мексиканьского робітництва, втягнено до тої борби в хитрий підлий спосіб, показуючи їм грушки на вербі. Борони ся о демократичні свободи, а дістануть на шию плютократичну петлю, моцнійшу як мали перед тим. І справді, аж дивно стає, чому еще нині широка маса народу дає ся водити за ніс тим так званим демократам всілякого калібру?

Але дивувати ся сему, значить бути нервовим чоловіком. Хто привик з холодною розвагою дивити ся на сьвіт і на житє, той не стане сему дивуватись, бо інакше мусів би з дива роззявити рот аж по уха, коли би довідав ся, що навіть між тими, що хочуть уважати себе ученками Маркса, знайшли ся горячі голови, що вважали мексиканьску революцию мало що не за взір социяльної революциї.

Але о сім на другий раз.

Заступниками „Нової Громади" управненими до збираня передплати і шерів є слідуючі Товариші:

Гіллкрест т. С. Сандуляк.
Госмер т. Іван Козак.
Колман т. Василь Скорейко.
Летбрідж т. Третфулл.
Кенмор т. Ч. Д. Ткачук.
Ланук т. П. Тересьо.
Кальгари тов. Г. Топольвіцкий.
Тофілд Альта. тов. Н. Вуй.

Купуйте Конституциї Федерациї!

Обовязком кождого товариша обезнакомитись з конституциями організациї до котрої належить!

Конституциї продають ся по 25ц. за примірник. Гроші на конституциї належить посилати на руки фінансового секретаря т. Йосифа Сенюка 443. Kinistino ave.

Edmonton Alta.

СПРАВА ПОСЛА ГАВТОРНВЕЙТА.

Деякі люди, що не перебирають в средствах, щоби тілько чернити Социялістичну Партию Канади і віднопувати повагу Домініяльного Екзекутивного Комітету, старають ся викувати для себе оруже навіть перекручуванем фактів зі звісної афери посла Гавторнвейта. В якій се ціли робить ся, чи з дурноти чи зі злоби, годі по просту зрозуміти.

Тов. посол Гавторнвейт є одним з найчільніших членів Социялістичної Партиї Канади і працював щиро поверх десятьліт над зорганізованем канадийского робітництва. Ціла афера вийшла з того, що льокаль Ненеймо ч. 3. складаючий ся з кільканайцять членів почав в послідній році не лиш вмішуватись в приватні діла посла Гавторнвейта але навіть приписувати собі повну юрисдикцию над его політичною в посольскою діяльностию, а то ніби на тій підставі, що т. Гавторнвейт будучи членом ненеймського льокалю ч. 3. мав слухати в своїй роботі сего, що ухвалить мітінг ненеймського льокалю.

Що жадна людина шануюча себе і принціпа демократизму на таке не згодить ся, легко зрозуміти. Посол відповідає за свою роботу перед цілою партиєю і перед виборцями і не може вязати ся волею одного гуртка чи льокалю. Тим більше, що як се звичайно буває, се не була воля цілого льокалю, а амбіция кількох одиниць.

Тов. Посол Гавторнвейт не хотячи своєю особою вводити заколоту в партийні ряди, зложив свою резигнацию з посольского становища на руки Домініяльного Екзекутивного Комітету з заявою, що лишає сю справу єму до порішеня. Льокаль Ненеймо не чекаючи на розслїджене справи виступив публично з своїми закидами проти посла Гавторнвейта і то не в социялістичній пресї а в буржуазній ненеймській газеті! За те тілько, а не за що иньше, відобрав Провінцияльний Вріт. К. Екзекутивний Комітет чартер Ненеймському льокалеви ч. 3. Домініяльний Екзекутивний Комітет еще в сій справі не сказав свого слова і всякого рода пльотки за протеста проти Домініяльного Комітету є найзвичайнїйшою брехнею. Дотепер лиш два Вріт. К. Відділи внесли протести проти рішеня Провінцияльного В. К. Ек. Комітету жадаючи, щоби льокаль Ненеймо міг вибирати делегатів в цілі оборони свого становиска. Провінцияльний Екз.Ком. оголосив сі протести в Western Clarion, як також оголосив всі закиди льокалю Ненеймо і лист тов. Гавторнвейта і візвав всі В. К. Відділи, щоби заняли супроти сего своє становище.

Так стоїть справа тепер і кождому хиба ясно, що прічіпати ту Домініяльний Ек. Комітет може хиба тілько злобна людина для підкопаня поваги сеї найвисшої Социялістичної Екзекутиви в Канаді.

Coleman, Alta.

Колманьскі товариші прислали до поміщеня в Новій Громаді слїдуючу резолюцию:

Дня 4-го червня с. р. Відділ Ф. У. С. Д. в Колеман відбув своє засїдане в справі затамованя непорозумінь та лайок, котрими воюють межи собою редактори социялістичних газет, а іменно Р. Кремар, редактор Нової Громади, і Мир. Стечишин редактор Робочого Народу.

Зваживши, що такі лайки, котрими воюють висше згадані одиниці в обороні своїх личностий не приносили і не принесуть жадної користи для руху социялістичного в Канаді. А противно самі редактори і часописи лишень тратят довіре у товаришів воюючи такими безпідставними аргументами в партийній часописи.

Для того пан Відділ Ф. У. С. Д. в Колеман звертає ся до тов. редакторів з упімненем, аби вже покінчили межи собою тї інтриги в взяли ся щиро до праці над ширеним руху социялістичного в Канаді і тоді темні сили не мут мати приступу до нас. А так як досі, ставляють нам перед очи політику Українських социялістичних лїдерів в Канаді.

За Відділ Ф. У. С. Д. в Колеман.

Т. Бобовскій організатор.
П. Баранюк секретар.

Містимо сю резолюцию Колманьских товаришів, як оден доказ більше, що наше робітництво є противне всякого рода сваркам і роздорам і що оно домагає ся щирої і спокійної праці. І се власне дає нам надію, що в нас вже в короткім часі настане спокій, бо наше робітництво не має вже більше охоти терпіти на тім, що бабі Палажці не подобало ся се, що у Параски червона хустка.

Зробимо лиш одну свою замітку до того уступу резолюциї, де колманьскі товариші говорять о обороні редакторами своїх личностий. Товариші! Боронити свою личність мусить кождий, кого нападають! І Ви певно товариші хотїли сказати, що в партийних часописях не повинно бути личних нападів! Бо коли не буде личних нападів то не треба буде і оборон. Право оборони признане на цілім сьвіті навіть послідному злодієви. Бо і злодія треба судити справедливо! Але подивіть ся товариші хто на кого нападав. Хто розпочав ту борбу з личними лайками, хто брав ся на найпідлїйші шпіонскі штучки, щоби тілько зогидити свого противника?

Перегляньте „Нову Громаду" від початку, а побачите, що ми нікого лично не нападали, ані навіть не мали заміру нападати. Але коли нас нападено в такий підлий спосіб, коли почато чернити поодинокі личности з поміж Ново Громадян, коли зачали курсувати листи, що Нова Громада, на котру десятки товаришів віддали свій послідний цент, видає ся за якісь темні фонди, то ми мусіли боронитись.

Пригадіть собі, товариші, хто почав борбу повну личних лайок і то ще в недолисті минувшого року, коли про Нову Громаду, еще ніхто не думав! Прочитайте собі славно звісні резолюциї з минувшого року, прочитайте собі історию Р. Кремара в Робочім Народі, а тоді по совісти скажіть, хто кого і за що нападав, і чи нападений не був змушений боронити своєї личности. Подумайте товариші, як би Вас так хто вчепив ся як плиний плота, чи Ви би довго мовчали? А ми мовчали мало що не пів року!

Звіт касовий за місяць Май 1911
За стемплі: (по зїзді)

Май 2 з Calgary, Alta	$ 1,50
„ 30 „ „ „	„ 10,50
„ 6 „ Lanuke, Alta	„ 3,00
За конституциї:	
Кальг. Відділ	,50
тов. С. Кулій	,25
тов. І. Кіряк	,25
тов. М. Вудзіньский	,25
Відділ Ланук	1,00
Разом	$ 17,25
Покрито недобір	„ 11,70
Остає в касі	$ 5,55

Йос. Сенюк Фін. секретар Ф. У. С. Д.

З Едмонтону.

В неділю дня 11 червня відбуло ся в Социялістичній Гали в Едмонтоні робітниче віче, на котрім обговорювано справу безробітя і зміни системи віддаваня публичних робіт контракторам. В тій справі ухвалено відповідні резолюциї, котрі будуть еще передискутовані на загальнім робітничім мітінгу скликаним англїйськими товаришами. Реферував тов. Кремар, промовляли тов. Войчук, Кесич і Топольвіцкий. Зібрано на виборчий фонд на найблизші вибори в Канаді квоту 4 долярі.

Vegreville Crown LIQUOR STORE.

Гуртовна і дрібна продаж найлїпших вин, лікерів і цигар, Ріжного рода пива.

T. Charlebois
Vegreville, Alta.

Тов. А. Дудар, дотеперішний фін. секретар едмонтоньского Відділу Ф. У. С. Д. виїхав сего тижня на свою фарму. Тов. Дудар через час свого 7 місячного урядованя совісно і щиро сповняв свій обовязок і був одним з основателїв „Нової Громади". Своєю безінтересовною роботою в партиї здобув собі тов. Дудар загальне признане у товаришів і ми на отсім місци висказуємо єму за его працю сердечну подяку.

На місце тов. Дудара зістав вибраний фін. секретаром тов. А. Костинюк.

ДУМКИ СОЦИЯЛІСТА.

Каже дехто, що социялізм вузкоглядний, бо боронить тілько інтересів робітничої класи. А робітники преці не становлять цілого народу, а тілько его частину. Отже ті, що себе не вважають робітниками або таки ними не є, мусять боронити своїх інтересів і організуватись в иньші партиї. Се дуже гарно.

Робітники не становлять цілого народу. Але хтож то є властиво той нарід, і хто его становить?

Социялісти учать, що на сьвіті є властиво тілько дві великі нациї. Перша нация дуже велика до котрої на кожду сотку припадає 95 людий, се та нация, котра має тілько свою робочу силу, котру продає за наємну плату, і жиє з тої заробленої плати. Се кождому ясно. Друга нация, мала, се та нация, котра має великі простори земельні, копальні, фабрики, желізниці і т.п. і то так богато, що вже не може сама робити, а мусить купувати робочу силу у тої першої нациї. Ся друга нация жиє з зиску, який єї лишає ся при закупні робочої сили у першої нациї. Социялісти називають сю першу, велику нацию, робітничою клясою, а сю другу, малу нацию, капіталістичною клясою.

І на позір здає ся, що ту все в порядку. Робітник робить, а капіталіст єму за се платить. Здає ся нема ту нікому жадної кривди. Воно ніби на позір так, але є в тім оден маленький гачок.

Кождий і сліпий бачить, що ті зиски які роблять капіталісти ростуть, і они за них будують що раз більше фабрик і нової машинериї, здобувають щораз більшу силу, а противно робітники за все зароблене лиш тілько, щоби мати дах над головою і сяк так вижити та виховати нове поколїнє робочої сили для капіталістів.

Але і то еще не все. Не треба бути дуже великим фільозофом, щоби не бачити, що число капіталістів щораз маліє, а число робітників що раз зростає. Капітал росте зі страшною силою, грубші чи проворнїйші капіталісти побивають і руйнують слабших, і заставляють їх робити на себе. З тих капіталістичних недобитків робить ся щось ні пес ні баран. Їх до неба не пускають а в пеклі не хочуть. Вони встидають ся признати ся до робітників і жиють надією, що колись їм усьміхне ся щастє дістати ся межи ті грубші риби. І вони кажуть, що вони є середна кляса і мусять боронити своїх інтересів, а робітник їх необходить.

(Конець буде.)

ЦІНИ ФАРМАРСЬКИХ ПРОДУКТІВ в ЕДМОНТОНІ
Дня 16. Червня:

ПАША:	
Сіно долисте тон	$10—15
Сіно солодке	$ —16
Тимотка	$ —24
ЯРИНА:	
Картофля бушель —67	75ц
Буряки фунт	5 ц
Цебуля	6 ц
Капуста	5 ц
ЗБІЖЕ:	
ПШЕНИЦЯ Нр. 1.	85 ц
ПШЕНИЦЯ Нр. 2.	80
ПШЕНИЦЯ Нр. 3.	75 ц
ОВЕС	36 ц
ЯЧМІНЬ	42 ц
ЖИВИЙ ТОВАР:	
СВИНІ 150—200 фунтів	6¼ ц
СВИНІ старші	5—6 ц
ВОЛИ ситі над 1200ф	5½-6½ц
ВОЛИ 1000—1200 ф.	5¼—6 ц
ТЕЛИЦІ ситі над 1050	4¼ 5
ТЕЛИЦІ 900—1050 ф.	4-4½ц
КОРОВИ ситі 1100 ф.	4- 5
КОРОВИ пів ситі	3- 4¼
ТЕЛЯТА 125--200ф.	5- 5½ц
ТЕЛЯТА 200--300 ф.	3; 4¼
НАБІЛ, ДРІБ, МЯСО	
МАСЛО домашнє фунт	25 ц
МАСЛО молочарняне	30 ц
ЯЙЦЯ сьвіжі дозен	30 ц
ЯЙЦЯ скринкові	16 ц
КУРИ справлені	—13 ц
ІНДИКИ	22 ц
ГУСИ	20 ц
ВОЛОВИНА перід 7	—8½ ц
ВОЛОВИНА зад 9 —	11 ц
ТЕЛЯТИНА	11 ц
ВЕПРОВИНА	11½ ц
БАРАНИНА	14 ц

ПОЗІР!

НОВИНА!!

Дуже гарна книжка п. з. „НОВИЙ СЬВІТ" коштує лише 15 цнт. Замовляйте скоро, бо книжок мало. На пересилку залучайте 2 цнт. марку. Хто замовить більше як два примірники пересилку оплачую сам. Пішліть в коверті 15 цнт. а я відворотно почтою вишлю вам книжку. Принимаю лиш канадийскі марки.

A. Lemko
630 Magnus Ave.
Winnipeg, Man.

Дня 18 червня відбули ся в Едм. два спільні социялістичні мітінги англїйських і українських товаришів. Оден мітінг був під голим небом на Кінистіно, другий в українській социялістичній гали. На обох мітінгах промовляли товариші Гріббль і Кремар, перший по англїйски, другий по українськи. Від коли наша Федерация приступила до Социялістичної Партиї Канади, завязують ся між українськими а англїйскими товаришами що раз сердечнїйші відносини.

Соціялістичний Провідник.

Домініяльний Екзекутивний Комітет Соціялістичної Партиї Канади.
Адрес секретара: D. G McKenzie, Box 1688, Vancouver, B C

Централььний Заряд Федерациї У. С. Д.
Головний секретар Федерациї т. М. С. Ферби, Hillcrest Alta. Фінансовий секретар т. Йосиф Сенюк 443 Kinistino ave. Edmonton Alta. Касєр т. Іван Кумен, Edmonton. Відлові члени Центрального Заряду: т. В. Скорейко Box 79, Coleman Alta, т. П. Д. Ткачук Canmore Alta. т. Г. Топольніцкий Edmonton, т. С. Фодчук Edmonton.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Костинюк, Box 902, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Венкувер. Адрес фін. секр. Г. Богонос Box 482 Vancouver, B C

Відділ Ф. У. С. Д. в Гілкрест. Адрес секр. фін. С. Санаувин, Hillcrest Alta.

Відділ Ф. У. С Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін. М.Ферби Box 850, Nanaimo, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Лілл Адрес секр. фін. П. Пантелюк, Box 44. Lille.Alta.

Відділ. Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Тересько Lanuke, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Летбрідж Адрес секр. Ра... Box 552. Lethbridge Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес Box 79. Coleman Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Кардіф Адрес секр. фін. Ол. Крайнівский Cardiff, Alta.

Від. Ф. У.С. Д. в Кенмор Адр. Box 274. Canmore.Alta П. Д. Ткачук. Секр.

Відділ Ф. У. С. Д. в Кальгари Адрес Box 576 Calgary, Alta.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦИНСЬКОГО
532 Kinistino Ave. EDMONTON
ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ. ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

SHORT, CROSS, BIGGAR&COWAN,
Вп. П. П. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О М. Біггар; Гектор Кован адвокати, солїцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку Merchant Bank. Виробляють грошеві позички.

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛИСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ
орган української соціял-демократиї в Галичині
Виходить що тижня. Передплата 2 дол. на рік
Адреса: Земля і Воля ул. Собіского ч. 3 Lemberg, Austria

WESTERN CLARION
Виходить що тижня. Предплата $1 річно.
Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton
Ми можемо Вам дати ліпше занятє чим іньше бюро в місті.

ПОЗИЧКА ГРОШИЙ
На фарми і міскі реальности
BOYLE PARLEE CO
АДВОКАТИ НОТАРІ
Gariepy Block
EDMONTON · ALTA
Phone 1135

The Edmonton House Furnishing Co.
442 Jasper ave.East. Ми маємо штор з убранєм, черевиками, Ріжного рода меблі! в нас можна дістати за найтаньшу ціну, за що ми вам ручимо. Також меблї можна дістати на кредит. Говоримо по руски.
Ріжного рода jewellrs.

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ"
Приймає всякі роботи з обсягу друкарства в українській, польскій, англійскій і німецкій мові. Посідаючи три друкарскі машини гонені двома електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі поручені єї роботи точно, скоро і по умірковних цінах.
Адрес: NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALTA PHONE 4613

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕНИЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР!
Поручаю ласкавій увазі шановної публики свою знамениту торговлю мішаних товарів.
У мене можна дістати смачні і тані обіди.
Для приїзджих вигідний і спокійний нічлїг!
Хто хоче купити або продати корисно землю або лоти, служу доброю радою даю совітні інформациї! Не забудьте при нагоді скористати!
W. FERBY
1134 KINISTNO EDMONTON ALBERTA

ШИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЄЇ З РУК ДО РУК ВІД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

ALBERTA REAL ESTATE CO. EDMONTON ALBERTA
Чи Ви чули про Едмонтон? думаємо, що чули тай про гроші, як люди заробляють на лотах. Се не жарт а правда от Вам оден випадок покажемо. Лота була куплена посліднеї осени за $ 6.000 а тепер продана за $ 15.000, то файний заробок правда? А що Ви робите, годі Вн чекати дальше. Чи возьмете ся і Ви, добі гроші робити гроші? А се дуже легко можна кождому зробити, як лиш купить лоту в Едмонтоні. Едмонтон буде одним з найбільших міст в Канаді, се вже певно, бо зелізні колеї самі потрафять збудувати великий Едмонтон, а вуліс, а тартаки в Пекінк Гавсо і другі фабрики, отож видите що будучність запевнена Едмонтонови. Ми маємо ще кілька лотів дуже таних бо лиш $ 150 за оден, всего $ 50 готівкою а решта по $ 25 що три місяці, 8 % процент на рік то скоріт нім підуть в гору. Сі лоти 33X147·5 від міста і G. T. P. R. ярдів і правдивих звані Rosslyn.
Отож хто хоче купити лоти або хату денебудь в Едмонтоні або фарму то зверніть ся до нас а ми з охотов послужимо, так само ті що мають на продаж просимо подати опис і ціну з виплатом докладно. Пишіть і гроші посилайте на адресу.
ALBERTA REAL ESTATE CO. 536. KINISTINO AVE. EDMONTON ALTA

Jackson Bros.
Досьвідчені годинникарі і юбілєри.
Мають на складі найлїпші годинники, золоті перстені, хрести і хрестики.
Виробляють позволения на женитьбу!
303, Jasper Ave, Edmonton, Alta.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до Capital Wine&Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave, Phone 1250 Edmonton W.O Viggar.manager

Роботи!
Як хочете доброї роботи і доброї плати, то звертайтесь до Capital Employment Office 894 Перша улиця Едмонтон.

Карло Кавцкий.

Від ремесла до Капіталізму.

(Продовжене.)

Але то, що відносить ся до ремесла, можна так само добре віднести до малого селяньского господарства.

Де тільки рільництво, чи то на велику чи на малу скалю, перейшло на продукцию товарів для продажи (з продукциї для ужитку), там велике господарство має над малим ту саму перевагу, яку має капіталїст над ремісником, іменно розуміє вимог торговельного ринку і можність его контролювати. Великий властитель земли чи то его посесор завдяки більшому капіталови може зробити свою господарку більше інтензивною чим мужик, як також має змогу уживати ліпших машин і снарядів, ліпші раси худоби, ліпших навозів і насінь і. т. п. Правда, що технічна і торговельна перевага европейского рільництва на велику скалю в послїдних десятилїтях в наслідок конкуренциї з заморским рільництвом трохи потерпіла. Ся конкуренция відбилась сильнійше на великих господарствах чим на малих, передовсім для того, що вдаряла головно на віни збіжа. А власне в сій галузи рільництва великі господарства мали найбільшу перевагу над малими. В великих господарствах переважає продукция збіжа, котра власне найбільше потерпіла через конкуренцию зпроцену американьским збіжем. А по друге велике господарство сильнійше відчуває чужу конкуренцию, бо оно продукує більше з виглядом на продаж, підчас коли в малім господарстві уживає велика часть продуктів в нім самім і оно не так дуже залежить від торговельних ринків як велико.

Але ті корисні відносини для малого господарства є тільки часові. Заморска конкуренция не ограничає ся лиш до продукциї збіжа, она простирає ся також на годівлю худоби, а знов продукция для власного ужитку в малім господарстві зменьшає ся. Єї щораз більше випирає продукция товарів, продукция для продажи.

До скріплення продукциї товарів в рільництві причиняє ся передовсім розвій желізниць і система оподаткованя. Через желізниці мужик зістає получений зі сьвітовими ринками. А податки по просту силують его іти на сї ринки, бо він мусить продати часть своїх продуктів, щоби оплатити драчки. Чим висші податки, тим більше мужик залежний від торговельного ринку і тим більше стає его продукция продукцією товарів, і він мусить тяжше відчувати конкуренцию великих господарств. Для жадної верстви населения не є зріст податків так погубний як для мужиків.

В нинішних часах в найбільшій мірі причиняє ся до зросту податків мілїтаризм. Тепер ті самі великі властителі земельні, котрі уходять за найліпших приятелів мужика, є заразом найбільшими прихильниками мілїтаризму. Для великих земельних властителів мілїтаризм дійсно приносить самі користи. Мілїтаризм вимагає великих достав живности для людий і коний, а такі достави можуть робити тільки великі господарства. А до того дає мілїтаризм синам великих земельних властителів богато добре платних офіцерских посад. Мілїтаризм відбирає мужикови его найліпшого робітника, власного сина, а в заміну за се обтяжає его високими податками і вганяє его на широкий ринок, де его дусить конкуренция великих господарств і заморских рільників.

Верховодячі круги видять в мужицтві і мілїтаризмі одинокий безпечний стовп теперішного социяльного систему. Они не видять, що оден з тих стовпів опираєсь на другім і давить его своїм зростаючим тягаром.

Від самого початку капіталістичного способу продукциї аж до яких трийцять лїт тому назад видно замітне зменшене ся дрібних сільских господарств. Мужик сходив по-волн на наємного невільника через се, що оно зіставало подїлене на дрібні кавалки, які позакуплювали сусіди. Сей процес тревав дальше на велику скалю, хоч і в деяких місцевостях він ослаб в наслідок заморскої конкуренциї, о котрій була мова, як також по части в наслідок еміграциї рільничих робітників до міст.

Статистика подає нам слідуючі дати:

Франция	1882 - 1892
Величина господарства	Зріст або зменшене
Нижше 1 гектара	зріст 243,420 гект.
Повисше 1 г. а нижше 5 г.	Зменш. 108,434 „
„ 5 „ „ 10 „	„ 13,140 „
„ 10 „ „ 40 „	„ 582,243 „
„ 40 „ „ ...	Зріст 107,288 „
Німеччина	**1882 - 1895**
Нижше 2 гектарів	змен. 17,494 гект.
Повисше 2 а нижше 5 гкт.	зріст 95,781 „
„ 5 „ 20 „	„ 563,277 „
„ 20 „ 100 „	змен. 38,333 „
„ 100 гект. ...	зріст 45,538 „

(1 гектар = 2,47 акра.)

(Дальше буде)

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади і Злучених Держав: На цілий рік 2 доляри. На пів року: 1 долар. Для Европи: В Австриї: 10 корон. В Росиї: 5 рублів. В Німеччині: 10 марок. ПИШІТЬ НА АДРЕС: Нова Громада EDMONTON ALTA. KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА
NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРҐАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ В АМЕРИЦІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА Центральний орган Федерациї української Социял-демократиї виходить що тижня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї.
Редактор Роман Кремар.
Адрес: NOWA HROMADA EDMONTON ALTA KINISTINO AVE. 443 SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR Phone 4613

РІК I. Ч. 18. 23. ЧЕРВНЯ. 1911 EDMONTON JUNE 23. 1911 VOL.I. No. 18.

Кроваві Вибори!!!

ТРУПИ ПРИ ГАЛИЦКИХ ВИБОРАХ В ДРОГОБИЧИ! ДВАЙЦЯТЬ ТРИ ВИБОРЦІВ УБИТИХ А ДВАЙЦЯТЬ ДЕВЯТЬ РАНЕНИХ!

Віден 20 Червня. Підчас в червневих виборів в Східній Галичині в Дрогобичи австрійский уряд, щоби перепертн вибір „демократа" Левенштайна, допустив ся страшного злочину, якого ніде нема до тепер в історії записано.

МІСЦЕ ЗЛОЧИНУ.

Дрогобич се округ в якім сильно розвинений социялістичний рух і де минувших виборів в сільскім окрузі війшов український социялістичний посол тов. Семен Вітик, де він кандидує і тепер. В Дрогобичи і в сусіднім Бориславі, де як звісно находять ся славні на цілий сьвіт копальні нафти і земного воску, працює тисячі українських і польских робітників, які мають там найсильнійшу социялістичну організацию в цілій Галичині.

ВШЕХПОЛЬСКИЙ „ДЕМОКРАТ" ЛЕВЕНШТАЙН.

Галицкий намісник Бобжиньский і працююча в ним на спілку вшехпольска мафія на чолі з Ґломбіньским і Rado-ю Narodowo-ю постановили там за велику ціну перепертн проти волі народу вибір „демократа" Левенштайна, „Polaka Mojžeshowego wyznania", котрий заробив грубі мілїони на галицкім „промислі" і має чим платити за виборчі розбої.

ПРИГОТОВАНЯ ДО ВИБОРІВ.

Щоби застрашити опозицийних социялістичних виборців уряд вже наперед спровадив маси війска до Дрогобича і околиці.

Під асистенциєю війска і жандармерії почато приготованя до сих кровавих виборів в той спосіб, що уряд повписував на виборчі лїсти сотни таких виборців, котрі вже давно повмирали і сотки фальшивих імен осіб яких зовсім нема в сьвіті. Жадні протести ані рекламациї не помагали і жандармерия сейчас арештувала і замикали кождого хто виступав проти сего лайдацтва.

ДЕНЬ ВИБОРУ.

Дня 19 червня в сам день вибору сконсиґновано все війско і скріплено постерунки і патрулї жандармерії. Виборчі льокалї, де мали виборці віддавати свої голоси заняли аґенти і виборчі гиєни Левенштайна, щоби могли голосувати за небіщиків і красти голоси для Левенштайна. Війско, котре взяло участь в сих виборах з наїженими багнетами, обступило всї місця, де відбувало ся голосоване і не допускало социялістичних і опозицийних виборців до голосованя.

БЮРО РОЗБОЮ.

В середині міста заложили собі „демократичні" гієни виборче бюро розбою, в котрім куповано виборчі голоси і легітимациї і з котрого виходила команда до всіх злодійств.

ВЕЛИЧНІСТЬ ДЕМОКРАТИЧНИХ ГИЄН.

Поміж виборцями, котрих війско не пускало до голосованя, увивались виборчі гиєни, котрі при очах комісарів, жандармериї і поліциї виривали социялістичним виборцям виборчі легітимациї і картки до голосованя. Виборців, котрі опирали ся сему, сейчас арештовано за „naruszenie spokoju publicznego". Безличність сих платних виборчих гиєн доходила до того, що они тих виборців, о котрих знали що будуть певно голосувати на социялістичного кандидата наумисно потручували, щоби зачати з ними сварку, а тоді приступав сейчас жандарм з багнетом і арештував социялістичного виборця за „zakłóczenie porządku".

ОБУРЕНЄ НАРОДУ.

Ті всї взиваючі до неба о пімсту лайдацтва викликали серед робітників страшне обуреннє. Людий попросту опанувала розпука. Що з того, що є на папери конституция, що з того що є „загальне рівне виборче право", коли уряд в білий день рабує і топче те право, і багнетами купленими за народні гроші, переводить голосованє.

ЗБУРЕНЄ ЯСКИНІ РОЗБОЮ.

Коли всї представленя робітничих депутатів, щоби уряд стримав ті лайдацтва, не віднесли жадного успіху, а противно надужитя досягнули вершка безличности, тоді чаша терпіня народу перелилась через верх. Нарід огорнула розпука і він кинув ся на виборчу яскиню розбою де торговано голосами і в одній хвили єї збурив. Війско, котре виступило проти народу, привитала товпа народу камінем.

Роберт Гувілен.

ЦЕМЕНТОВИЙ МОНОПОЛЬ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

(Продовжене.)

Сталевий Трест з мілїярдовим капіталом слідив пильно розвій цементової індустриї і скоро побачив, що ся індустрия мусить в невдовзі стати на чолі всіх.

Так як система тревалих будівель зростала і до них почато уживати стали, побачив Сталевий Трест, що цемент є природним доповненєм стали і для тресту буде знаменитим бізнесом змонополізувати его продукцию.

Як звичайно, трест використав відкриття иньших закладів. Clinton Iron & Steel Co. в Пітсбургу перша почала виробляти портляндский цемент уживаючи за основи шляк зі своїх топільних печий. Коли се оказало ся корисним, почав сейчас Іллінойский відділ Сталевого тресту виробляти цемент в той самий спосіб. Пізнійше з'організовано так зв. Universal Cement Co. з величезними закладами в Пітсбургу Пенс. і в Буффінгтон Інд. Меньше як в шістьох роках продукция Universal Cement Co. зросла до 40,000 барил денно, і єї перевисшав тілько один Atlas, котрий в 1910 р. продукував по 50,000 барил денно. Тому не диво що Сталевий Трест старав ся зі всіх сил опанувати сего свого одинокого противника-конкурента якого інтерес ішов так сьвітло і який мав перед собою велику будучність.

В червни 1910 р. Atlas Co. робила повною силою в своїх трох закладах в Northampton Pa., Hudson N. Y., і Hannibal Mo., Президент Макевелль, єї інтеліґентний провідник, був визначною особистостию в фінансовім сьвіті. Мав сам 20 мілїонів долярів маєтку.

Нато в липни 1910 р. Atlas Co. застановила роботу в своїх закладах в Northampton 5,000 робітників лишило ся без роботи. За причину того кроку, була подана публично „реорганізация в заряді". Не можна було довідати ся нічого певного про будучі наміри.

В грудни того самого року президент Макевелль умер нагло в Ню-Йорку. Часописи принесли вістку, що він умер на удар серця, спричинений утратою Atlas Co. в котрій він умістив більшу часть свого маєтку.

Потім часописи подали дуже осторожно другу вістку, що Atlas Co. перейшла на власність I. P. Morgan & Co. — тоє на Сталевий Трест! По смертну спадщину през. Макевелля оцінено ледви на два до три мілїони долярів.

Маємо ту примір як такий могучий промисловець як Макевелль в протягу кількох тижнів стратив свій 20 мілїоновий маєток і зломав свою карієру.

Спосіб в який его знищено, є дуже цікавий. Сталевий Трест зруйнував свого великого конкурента в цементовій індустриї в подібний спосіб, як в 1907 р. зруйнував свого сильного сталевого конкурента — the Tennessee Iron & Coal Co.

Atlas Co. провадила свій інтерес на величезну скалю і се вимагало безнастанних улїпшень і розширень. Щодня висилано кораблями величезні скількости цементу до Панами, але уряд щось дуже поволи платив. Для пороблення улїпшень і утриманя величезного руху мусїв Atlas затягнути позичку 12 мілїонів долярів. На забезпечене сеї позички дав президент Макевелль свої желізничі і промислові акциї (шейри.) Нагло банки виповіли позичку. Макевелль не міг від разу стягнути тілько гроший. Сталевий трест став паном Atlas-а. Потім розійшла ся поголоска, що уряд відкинув 1,000,000 барил цементу достарчених до Панами, зібн лятого, що той весь цемент був трохи за слабий!

Всім стало ясно, що на Atlas Co. заставлено пастку.

Социялісти, знаючи силу яку має I. P. Morgan & Co. зрозуміли цїлу историю.

Коли часописи принесли вістку, що американьский уряд зволікає з виплатою і відкинув величезну скількість цементу і то як раз в часі, коли Atlas потребував гроший, то се по просту було переведенєм нового пляну. Що лекшого для Моргана, як вплинути на своїх поплечників в Департаменті Війни в Вашінгтоні, щоби трохи перетримали виплату? Що лекшого, як „вплинути" на інспектора цементу, щоби заявив, що цемент достарчений Atlas-ом трохи за слабий? Чи одна людина могла би сумнівати ся о „правдивости" такого пляну?

В такий то спосіб зістала зруйнована Atlas Co. і зістав заведений цементовий монополь.

(Дальше буде.)